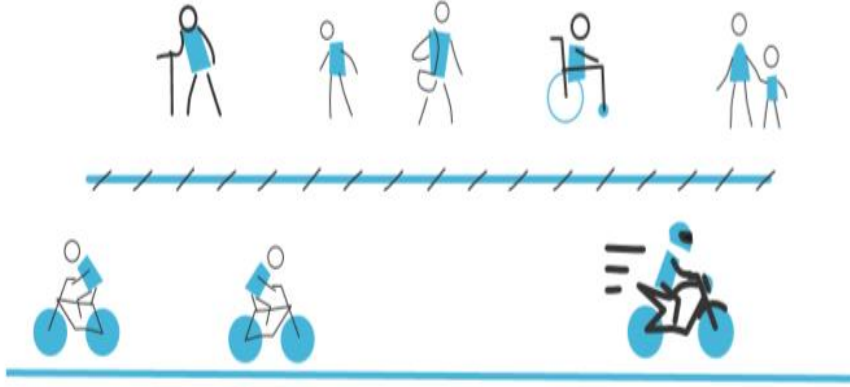

T.C. ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE
İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI

İNCİNEBİLİR YOL KULLANICILARININ KORUNMASINA YÖNELİK TEDBİRLER UYGULAMA KILAVUZU

2023

Yerel Yönetimler Genel Müdürlüğü

İçindekiler

Giriş.....	2
1. Mevzuat.....	5
1.1 Belediyelerin görev, yetki ve sorumlulukları	5
1.1.1 5393 sayılı Belediye Kanunu ve 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu	5
1.1.2. 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu ve Karayolları Trafik Yönetmeliği	7
1.1.3. Büyükşehir Belediyeleri Koordinasyon Merkezleri Yönetmeliği.....	10
1.1.4. 5378 sayılı Engelliler Hakkında Kanun ve Erişilebilirlik İzleme ve Denetleme Yönetmeliği.....	12
1.1.5. 3194 sayılı İmar Kanunu ve Planlı Alanlar İmar Yönetmeliği	14
1.1.6. Bisiklet Yolları Yönetmeliği	15
2. İncinebilir Yol Kullanıcısı.....	15
3. Karayolu Trafik Güvenliği Kapsamında İncinebilir Yol Kullanıcılarına Yönelik Düzenlemeler	16
3.1. Yaya Kaldırımı	16
3.2. Banket.....	18
3.3. Alt Geçit	19
3.4. Üst Geçit.....	20
3.5. Yaya Geçidi	23
3.6. Okul Geçidi.....	27
3.7. Kavşak Adalı veya Refüjlü Yaya Geçitleri	30
TSE Standartlar	31
Kaynakça.....	32
Kısaltmalar	33

Giriş

Trafik kazaları küresel ölçekte insan hayatına olumsuz etki eden nedenlerin başında gelmektedir. Diğer taraftan, dünya genelinde trafik kazaları sonucunda meydana gelen ölüm ve yaralanma sayılarındaki artış toplumsal ve ekonomik kayıpların ciddi boyutlara ulaşmasına neden olmakta, ulusal ve uluslararası düzeyde trafik güvenliğine ilişkin sorumluluğu bulunan tüm kurum ve kuruluşların işbirliği içerisinde sistematik bir biçimde çalışmalarını zorunlu kılmaktadır.

Son dönemde ciddi oranda ilerleme kaydedilmiş olmasına karşın, ülkemizde önemli toplumsal sorunlardan birisi olarak karşımıza çıkan trafik kazaları neticesinde her yıl can kayıpları yaşanmakta ve önemli ölçüde maddi kayıp meydana gelmektedir. Trafik kazalarında hayatını kaybeden, yaralanan ya da engelli hale gelen kişiler nedeniyle oluşan sağlık maliyetleri ve bu kişilerin hayatlarının geri kalan bölümünde bakıma muhtaç hale gelmeleri; başta yakın çevreleri olmak üzere, beraberinde birçok kişiyi maddi ve manevi yönden derinlemesine etkilemekte, kaza sonrası bireylerin karşılaştıkları uzun ve masraflı tedavi süreçleri de yaşam koşulları bağlamında kaza mağdurlarının zor bir süreç yaşamalarına neden olmaktadır.

Hızla ilerleyen teknolojik gelişmeler ile küreselleşmeye bağlı olarak önümüzdeki on yıllık süreçte günümüz ulaşım ağlarında ve türlerinde yenilikçi yansımaların görülmesi beklenmektedir. Tüm bu gelişmeler ışığında; trafik güvenliğine ilişkin atılacak her adımda, insanın en kıymetli hazinesi olan can güvenliğinin korunması temel prensip olarak yer almalıdır.

Bu prensip doğrultusunda, 2012 yılında uygulamaya konulan "2011-2020 Karayolu Trafik Güvenliği Stratejisi ve Eylem Planı" kapsamında, trafik kazalarından kaynaklanan ölümlerin %50 oranında azaltılması hedefi çerçevesinde karayolu trafiğinin tüm unsurlarını kapsayacak şekilde, karayolu altyapısından araçların güvenlik özelliklerinin artırılmasına, kurumsal yapının güçlendirilmesinden, nitelikli ve eğitimli personel sayısının artırılmasına, sağlık hizmetlerinin imkân ve kapasitesinin geliştirilmesi başta olmak üzere kaza sonrası müdahale çalışmalarından modern araç, gereç ve donanımların milletimizin hizmetine sunulmasına kadar çok önemli gelişmeler sağlanmıştır.

Devamında ise 03.02.2021 tarihli ve 31384 sayılı Resmî Gazete' de yayımlanan 2021/2 sayılı Cumhurbaşkanlığı Genelgesi ile 2021-2030 yılları arasında trafik kazalarından kaynaklı can kayıplarının %50 oranında azaltılmasını hedefleyen "Karayolu Trafik Güvenliği Strateji

Belgesi (2021-2030)" ve "Karayolu Trafik Güvenliği Eylem Planı (2021-2023)" yürürlüğe girmiştir.

Cumhurbaşkanlığı Genelgesinin uygulanmasına ilişkin düzenlenen "Usul ve Esaslar" Karayolu Trafik Güvenliği Stratejisi Eşğüdüm Kurulu tarafından 24.06.2021 tarihinde onaylanarak yürürlüğe girmiştir.

Gerek Cumhurbaşkanlığı Genelgesi gerekse Cumhurbaşkanlığı Genelgesinin Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar'da "Karayolu Trafik Güvenliği Eylem Planlarında 'sorumlu kuruluş' ve 'işbirliği yapılacak kuruluş' olarak belirlenen bakanlık, kurum ve kuruluşlar Eylem Planlarının hayata geçirilmesi için planlama dahilindeki görev ve sorumluluklarının takvime uygun olarak yerine getirilmesinde gerekli hassasiyeti göstereceklerdir." denilmektedir.

Eylem Planı'nda, belirlenen amaç ve hedefler doğrultusunda; 2021 ve 2023 yılları arasında hayata geçirilmesi planlanan düzenlemeler, müdahale ve tedbirler içerisinde Genel Müdürlüğümüzün sorumlu kurum olarak belirlendiği ve diğer sorumlu kurumlar ile koordineli şekilde gerçekleştirilmesi beklenen performans göstergeleri yer almaktadır.

Bu göstergelerden *"PG 2.1.2: Yayalar, yaşlı, çocuk ve engellilerin erişimine uygun olarak düzenlenen veya yeni yapılan yaya yolu, banket, kaldırım, geçit, köprü vb. altyapı düzenlemelerinin 2020 yılına göre artış oranı"* ,

"PG 2.1.3: İncinebilir yol kullanıcılarını korumaya yönelik olarak tesis edilen yatay ve düşey işaretlemelerin 2020 yılına göre artış oranı"

"PG 2.3.1: Şehiriçi ve şehirdışı yollarımızda yatay ve düşey işaretlemeler bakımından standartlara uygun olarak işaretlemesi yapılmış olan yaya yolu ve okul geçidi sayısının 2020 yılına göre artış oranı" ,

"PG 2.3.2: Yaya kazalarının yoğun olduğu alanlara uygun yaya geçidi tipine göre (erişilebilir alt/üst yaya geçidi, butonlu sinyalizasyon, yaya geçidi vb.) düzenlemesi yapılan yaya geçitleri ve okul geçitleri sayısının 2020 yılına göre artış oranı" ve

*"PG 2.3.3: Yayalar için oluşturulan ve erişilebilir olarak işaretlenen bekleme/sığınma adacıklarının 2020 yılına göre artış oranı"*na ilişkin performans göstergelerinde Genel Müdürlüğümüz 'PG sorumlusu' olarak belirlenmiştir.

2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu'na göre tüm karayollarındaki işaretleme standartlarını tespit etmek görevi Karayolları Genel Müdürlüğüne verildiği, bu kapsamda

uluslararası standartlara uygun olarak işaretleme standartları belirlenerek “Karayolu Trafik İşaretleme Standartları I-II” yayımlandığı ve ilgili bütün idarelere duyurulduğu, aynı zamanda bu standartlara Karayolları Genel Müdürlüğüne ait web sayfasının (www.kgm.gov.tr) “**Trafik**” sekmesi altında yer verildiği, söz konusu PG’ler ile ilgili olarak uygulama standartlarının belirlenmiş olması ve yeni bir standart oluşturulmasına gerek olmaması nedeniyle yerel idareler tarafından şehir içi yollarda bu standartlara göre uygulamaların yapılması gerekmektedir.

Diğer taraftan, TS 12174 “Şehir İçi Yollar-Yaya Yolu ve Yaya Bölgeleri Tasarım Kuralları Standardı” nda, *şehir içi yollardaki yaya yolu ve yaya bölgesi tasarım kuralları*; TS 12576 “Şehir İçi Yollar-Kaldırım ve Yaya Geçitlerinde Ulaşılabilirlik İçin Yapısal Önlemler ve İşaretlemelerin Tasarım Kuralları Standardı” nda, *hareket kısıtlılığı bulunanlar dahil tüm yayaların, şehir içi yollarda kaldırımları, yaya yollarını, yaya geçitlerini ve kavşakları güvenli ve rahatça kullanabilmeleri için yapısal önlemlerin ve işaretlemelerin tasarım kuralları*; TS 12716 “Şehir İçi Yollar-Yaya Kaldırımındaki Koruyucu Engeller İçin Tasarım Kuralları Standardı” nda, *kaldırım ve yaya yolu üzerine araçların park etmesine mani olmak ve yollarda meydana gelebilecek kaza anlarında yayaları olası tehlikelerden korumak için yapılan koruyucu engellerin tasarım kuralları*, TS ISO 23599 “Görme Özürlü veya Az Görenler İçin Yardımcı Mamuller-Hissedilebilir Yürüme Yüzeyi İşaretleri” nde *görme özürlü veya az gören kişilerin bağımsız ve güvenli dolaşımına yardımcı olması amacıyla hissedilebilir yürüme yüzeyi işaretleri için mamul şartları ve bu işaretlerin uygulama (montaj) önerileri*; TS 13536 “TS ISO 23599’un Uygulanmasına Yönelik Tamamlayıcı Standard” da *TS ISO 23599 ile birlikte bağlantılı olarak kullanılmak üzere ilave hissedilebilir yürüme yüzeyi işaretlerini ve bunların uygulanma şekilleri*, TS ISO 23600 “Görme ve işitme özürlüler için yardımcı mamuller - Yaya trafik ışıkları - Sesli ikazlar ve hissedilebilir yüzeyler” de *görme engelliler ile görme ve işitme engelliler için yardımcı mamuller, yaya trafik ışıkları için sesli ve hissedilebilir sinyaller* belirlenmiştir.

Ayrıca, Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı Engelli ve Yaşlı Hizmetleri Genel Müdürlüğü tarafından ‘Erişilebilirlik Kılavuzu’ hazırlanmış olup dijital formatına https://www.aile.gov.tr/media/65613/erisilebilirlik_kilavuzu_2021.pdf adresinden erişim sağlanabilmektedir.

Bu çerçevede, belediyelere yol göstermesi ve farkındalık yaratması amacıyla bu kılavuz hazırlanmıştır.

1. Mevzuat

1.1 Belediyelerin görev, yetki ve sorumlulukları

1.1.1 5393 sayılı Belediye Kanunu ve 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu

5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 14 üncü maddesi "*Belediye, mahallî müşterek nitelikte olmak şartıyla;*

..., ulaşım gibi kentsel alt yapı; ... hizmetlerini yapar veya yaptırır." hükmünü,

15 inci maddesi "*Belediyenin yetkileri ve imtiyazları şunlardır:*

...

ş) Bisiklet yollarının ve şeritlerinin, bisiklet ve elektrikli skuter park ve şarj istasyonlarının, yaya yollarının ve gürültü bariyerlerinin planlanması, projelendirilmesi, yapımı, bakımı ve onarımıyla ilgili işleri yürütmek." hükmünü amirdir.

5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu'nun 7 nci maddesi "*Büyükşehir belediyesinin görev, yetki ve sorumlulukları şunlardır:*

...

g) (Değişik: 12/11/2012-6360/7 md.) Büyükşehir belediyesinin yetki alanındaki mahalleleri ilçe merkezine bağlayan yollar, meydan, bulvar, cadde ve ana yolları yapmak, yaptırmak, bakım ve onarımı ile bu yolların temizliği ve karla mücadele çalışmalarını yürütmek; kentsel tasarım projelerine uygun olarak bu yerlere cephesi bulunan yapılara ilişkin yükümlülükler koymak; ilân ve reklam asılacak yerleri ve bunların şekil ve ebadını belirlemek; meydan, bulvar, cadde, yol ve sokak ad ve numaraları ile bunlar üzerindeki binalara numara verilmesi işlerini gerçekleştirmek.

...

aa) Bisiklet yollarının ve şeritlerinin, bisiklet ve elektrikli skuter park ve şarj istasyonlarının, yaya yollarının ve gürültü bariyerlerinin planlanması, projelendirilmesi, yapımı, bakımı ve onarımıyla ilgili işleri yürütmek.

İlçe (...) belediyelerinin görev ve yetkileri şunlardır:

a) Kanunlarla münhasıran büyükşehir belediyesine verilen görevler ile birinci fıkrada sayılanlar dışında kalan görevleri yapmak ve yetkileri kullanmak.

... " hükmünü,

9 uncu maddesi “Büyükşehir içindeki kara, deniz, su, göl ve demiryolu üzerindeki her türlü taşımacılık hizmetlerinin koordinasyon içinde yürütülmesi amacıyla büyükşehir belediye başkanı ya da görevlendirdiği kişinin başkanlığında, yönetmelikle belirlenecek kamu kurum ve kuruluşları ile, Türkiye Şoförler ve Otomobilciler Federasyonunun görevlendireceği ilgili odanın temsilcisinin katılacağı Ulaşım Koordinasyon Merkezi kurulur. İlçe belediye başkanları kendi belediyesini ilgilendiren konuların görüşülmesinde koordinasyon merkezlerine üye olarak katılırlar. Ulaşım Koordinasyon Merkezi toplantılarına ayrıca gündemdeki konularla ilgili üye olarak belirlenmeyen ulaşım sektörü ile ilgili kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarından ihtisas meslek odalarının temsilcileri de davet edilerek görüşleri alınır.

Bu Kanun ile büyükşehir belediyesine verilen trafik hizmetlerini plânlama, koordinasyon ve güzergâh belirlemesi ile taksi, dolmuş ve servis araçlarının durak ve araç park yerleri ile sayısının tespitine ilişkin yetkiler ile büyükşehir sınırları dahilinde il trafik komisyonunun yetkileri ulaşım koordinasyon merkezi tarafından kullanılır.

Ulaşım koordinasyon merkezi kararları, büyükşehir belediye başkanının onayı ile yürürlüğe girer.

Ulaşım koordinasyon merkezi tarafından toplu taşıma ile ilgili alınan kararlar, belediyeler ve bütün kamu kurum ve kuruluşlarıyla ilgililer için bağlayıcıdır.

Koordinasyon merkezinin çalışma esas ve usulleri ile bu kurullara katılacak kamu kurum ve kuruluş temsilcileri, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı ile İçişleri Bakanlığı tarafından müştereken çıkarılan yönetmelikle belirlenir.⁽³⁾

Büyükşehir belediyelerine bu Kanun ile verilen görev ve yetkilerin uygulanmasında, 13.10.1983 tarihli ve 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanununun bu Kanuna aykırı hükümleri uygulanmaz.

...” hükmünü,

27 nci maddesi “Büyükşehir kapsamındaki belediyeler arasında hizmetlerin yerine getirilmesi bakımından uyum ve koordinasyon, büyükşehir belediyesi tarafından sağlanır. Büyükşehir belediyesi ile ilçe belediyeleri veya ilçe belediyelerinin kendi aralarında hizmetlerin yürütülmesiyle ilgili ihtilaf çıkması durumunda, büyükşehir belediye meclisi yönlendirici ve düzenleyici kararlar almaya yetkilidir.

(...) büyükşehir belediyelerinde meydan, bulvar, cadde, yol, sokak, park, spor ve kültürel tesislerin büyükşehir belediyesi ile büyükşehir kapsamındaki diğer belediyeler

arasında dağılımına ilişkin esaslar büyükşehir belediye meclisi tarafından belirlenir.” hükmünü amirdir.

1.1.2. 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu ve Karayolları Trafik Yönetmeliği

13.10.1983 tarihli ve 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu'nun “*Belediye trafik birimleri, görev ve yetkileri*” başlıklı 10 uncu maddesi “*Bu Kanunla belediyelere verilen görevler il ve ilçe trafik komisyonları ve mahalli trafik birimleri ile işbirliği yapılarak yürütülür.*

a) Kuruluş

Her belediye başkanlığı bünyesinde, hizmet kapasitesi gözönünde tutularak İçişleri Bakanlığınca tespit edilecek ölçülere ve genel hükümlere göre, belediye trafik şube müdürlüğü, şefliği veya memurluğu kurulur.

b) Görev ve yetkiler

1. Yapım ve bakımından sorumlu olduğu yolları trafik düzeni ve güvenliğini sağlayacak durumda bulundurmak,

2. Gerekli görülen kavşaklara ve yerlere trafik ışıklı işaretleri, işaret levhaları koymak ve yer işaretlemeleri yapmak,

3. Karayolu yapısında ve üzerinde yapılacak çalışmalarda gerekli tedbirleri almak, aldırarak ve denetlemek,

4. Karayolunda trafik için tehlike teşkil eden engelleri gece veya gündüze göre kolayca görülebilecek şekilde işaretlemek veya ortadan kaldırmak,

5. Yol yapısı veya işaretleme yetersizliği yüzünden trafik kazalarının vukubulduğu yerlerde, yetkililerce teklif edilen tedbirleri almak,

6. Çocuklar için trafik eğitim tesisleri yapmak veya yapılmasını sağlamak,

7. Bu Kanun ve bu Kanuna göre çıkarılan yönetmeliklerle verilen diğer görevleri yapmak.” hükmünü,

‘İl ve ilçe trafik komisyonları’ başlıklı 12 nci maddesi “İl ve İlçe Trafik Komisyonlarının kuruluşu ile görev ve yetkileri:

...

b) Görev ve yetkiler:

1. İl sınırları içinde mahalli ihtiyaç ve şartlara göre trafik düzeni ve güvenliğini sağlamak amacıyla gerekli tedbirleri almak,

2. Trafiğin düzenli bir şekilde akımını sağlamak bakımından alt yapı hizmetleri ile ilgili tedbirleri almak, trafik ile ilgili sorunları çözümlenmek, bütün ülkeyi ilgilendiren Trafik Güvenliği Yüksek Kurulunun müdahalesini gerektiren hususları İçişleri Bakanlığına iletmek.

3. Karayolu taşımacılığına ait mevzuat hükümleri saklı kalmak üzere, trafik düzeni ve güvenliği yönünden belediye sınırları içinde ticari amaçla çalıştırılacak yolcu ve yük taşıtları ile motorsuz taşıtların çalışma şekil ve şartları, çalıştırılabileceği yerler ile güzergahlarını tespit etmek ve sayılarını belirlemek,

4. Gerçek ve tüzel kişiler ile resmi ve özel kurum ve kuruluşlara ait otopark olmaya müsait boş alan, arazi ve arsaları geçici otopark yeri olarak ilan etmek ve bunların sahiplerine veya üçüncü kişilere işletilmesi için izin vermek,

5. Bu Kanunla ve diğer mevzuatla verilen görevleri yapmak. ” hükmünü, ihtiva etmektedir.

Karayolları Trafik Yönetmeliği'nin 'Belediyelerin Görev ve Yetkileri' başlıklı 16 ncı maddesinde “Belediye trafik hizmet birimlerinin görev, yetki ve sorumlulukları aşağıda gösterilmiştir.

Yapım ve bakımından sorumlu olduğu karayollarında;

a) Yolun yapısını, trafik düzeni ve güvenliğini sağlayacak durumda bulundurmak,

b) Yol ve kavşak düzenlemeleri yapmak,

c) Trafiği düzenleme amacı ile,

1) Trafik işaret levhaları,

2) Işıklı ve sesli trafik işaretleri,

3) Yer işaretlemeleri,

Temin ve tesis etmek, bunların devamlılığını ve işlerliğini sağlamak,

d) Trafiğin akışını kolaylaştırma, gereksiz durma ve duraklamaları önleme bakımından, trafik akımı programları ile toplu taşıma araçlarının kalkış varış ve ara durakları için zaman tarifeli programlar yapmak ve uygulamaya koymak,

e) Karayolları yapısı üzerinde ve kenarında yapılan çalışmalarda Karayolları Trafik Kanununun 16 ncı maddesi ve bu maddesine göre çıkarılan Yönetmelik hükümleri uyarınca trafik düzen ve güvenliği için gereken tedbirleri almak, aldirmek ve çalışmaları denetlemek,

f) Açık ve kapalı park yerleri (otopark) alt ve üst geçitler yapmak, yaptırmak işletmek ve işletilmesine izin vermek,

g) Karayolları Trafik Kanununun 17 nci maddesinde sayılan ve belediye sınırları içerisindeki karayolları kenarında yapılacak veya açılacak olan tesisler için Yönetmeliğinde belirlenen şartlara göre izin vermek,

h) Halkın trafik eğitimine katkıda bulunmak üzere; çocuk trafik eğitim parkları yapmak ve yapılmasına izin vermek,

ı) Yaya ve taşıt yollarında yayaların ve araçların hareketlerini zorlaştıran ve trafiği tehlikeye düşüren, motorlu araçlar dışındaki her türlü engeli ortadan kaldirmek,

trafik için tehlike teşkil eden ancak, kaldırılması mümkün olmayan engelleri gece veya gündüze göre kolayca görülebilecek şekilde işaretlemek,

(Yol işgaline ilişkin Belediye Mevzuatı hükümleri saklıdır.)

i) Yol yapısı veya işaretleme yetersizliği yüzünden trafik kazalarının vuku bulduğu yerlerde, yetkililerce teklif edilen tedbirleri almak,

j) Karayolları Trafik Kanununun 22 nci maddesi (d) bendine göre tarım kesiminde kullanılanlar hariç il trafik komisyonlarından karar almak şartıyla motorsuz taşıtlardan gerekli görülenlerin tescilini yapmak,

k) Karayolları Trafik Kanunu ve bu Kanuna göre çıkarılan yönetmeliklerle verilen diğer görevleri yapmak.

Belediyeler bu hizmetlerini; il ve ilçe trafik komisyonlarınca alınan kararlara da uyulmak suretiyle mahalli trafik zabıtası ile işbirliği ve koordinasyon halinde yürütürler.

Belediyeler bu madde ile görev verilen hizmetlerin denetimi dışında, trafiği denetleyemez ve hiçbir halde trafik suç ve ceza tutanağı düzenleyemezler.

Bu birimlerde hizmet gören personelden resmi kıyafetli olanlar özel işaret taşır.

Trafik zabıtası ile belediye trafik birimleri arasındaki işbirliği ve koordinasyon esaslarına ilişkin diğer hükümler beldenin özelliğine göre bir protokolle belirlenebilir.”
hükmü,

‘İl ve İlçe Trafik Komisyonunun Görev ve Yetkileri’ başlıklı 18 inci maddesinde ‘İl ve ilçe trafik komisyonunun görev ve yetkileri şunlardır;

a) İl sınırları içinde mahalli ihtiyaç ve şartlara göre trafik düzeni ve güvenliğini sağlamak amacıyla gerekli tedbirleri almak,

b) Trafiğin düzenli bir şekilde akımını sağlamak bakımından alt yapı hizmetleri ile ilgili tedbirleri almak, trafik ile ilgili sorunları çözümlenmek, bütün ülkeyi ilgilendiren Karayolu Trafik Güvenliği Yüksek Kurulunun müdahalesini gerektiren hususları İçişleri Bakanlığına iletmek,

c) Karayolu taşımacılığına ait mevzuat hükümleri saklı kalmak üzere, trafik düzeni ve güvenliği yönünden belediye sınırları içinde ticari amaçla çalıştırılacak yolcu ve yük taşıtları ile motorsuz taşıtların çalışma şekil ve şartları, çalıştırılabileceği yerler ile güzergahlarını tespit etmek ve sayılarını belirlemek,

d) Gerçek ve tüzel kişiler ile resmi ve özel kurum ve kuruluşlara ait otopark olmaya müsait boş alan, arazi ve arsaları geçici otopark yeri olarak ilan etmek ve bunların sahiplerine veya üçüncü kişilere işletilmesi için izin vermek, izin verilen otoparklar ile karayolu üzerindeki diğer park yerlerinde (Değişik ibare: RG-17/4/2015-29329) engelliler için işaretlerle belirlenmiş bölümler ayrılmasını sağlamak,

e) Karayollarının bir kısmının veya tamamının yoldan faydalananların bir kısmına veya tamamına kapatılmasına, park edilecek yerler ile zaman ve süresinin ve araçların geliş ve gidiş yollarının ve yollara konulacak trafik işaretlerinin yerlerinin belirlenmesine karar vermek,

f) Karayollarında gerekli hal ve yerlerde en çok ve en az hız limitine göre yeniden hız sınırlarını belirlemek,

g) Karayolları Trafik Kanunu ve bu Yönetmelikle verilen diğer görevleri yapmak.

(Değişik ikinci fıkra:RG-19/2/2014-28918)İl trafik komisyonları, belediye sınırları içinden geçen devlet ve il yolları ile ilgili hususlarda Karayolları Genel Müdürlüğünün görüşünü alır.” hükmü yer almaktadır.

1.1.3. Büyükşehir Belediyeleri Koordinasyon Merkezleri Yönetmeliği

Büyükşehir Belediyeleri Koordinasyon Merkezleri Yönetmeliği’nin 18 inci maddesinde “ (1) UKOME, büyükşehir içindeki kara, deniz, göl, nehir, kanal ve demiryolu üzerinde her türlü taşımacılık hizmetlerinin koordinasyon içinde yürütülmesini sağlamak üzere; ulaşım, trafik ve toplu taşıma konularında üst düzeyde yönlendirici karar alma, uygulama, uygulatma

ve ilgili mevzuattaki usulüne göre gereken tesisleri kurma, kurdurma ve işletme hak ve yetkilerine haizdir. Bu amaçla;

a) Büyükşehir belediyesinin sınırları içinde, mevzuatla yetkili kılındığı durumlarda mahalli ihtiyaç ve şartlara göre trafik düzeni ve güvenliğini sağlamak amacıyla gerekli tedbirleri almakla,

b) Büyükşehir belediye ve mücavir alan sınırları içinde nazım plan çerçevesinde, arazi kullanım ve ulaşım planlama çalışmalarıyla büyükşehir ulaşım planını yapmak, yaptırmak, uygulamak ve uygulatmak için gereken karar ve tedbirleri almakla,

c) Trafiğin düzenli bir şekilde akımını sağlamak bakımından alt yapı hizmetleri ile ilgili tedbirleri almak, trafik ile ilgili sorunları çözümlenmek, trafik ile ilgili olarak ülkeyi ilgilendiren veya mevzuat değişikliği gerektiren hususları İçişleri (Ek ibare:RG-23/5/2019-30782) ve Çevre ve Şehircilik Bakanlığına iletmekle,

ç) Kara, deniz, göl, nehir, kanal ve demiryolu üzerinde işletilen her türlü servis ve toplu taşıma araçları ile taksit sayılarını, bilet ücret ve tarifelerini, zaman ve güzergâhlarını belirlemek; otobüs, taksit, dolmuş ve servis durak yerleri ile karayolu, yol, cadde, sokak, meydan ve benzeri yerler üzerinde araç park yerlerini tespit etmek, gerçek ve tüzel kişiler ile resmi ve özel kurum ve kuruluşlara ait otopark olmaya müsait boş alan, arazi ve arsaları geçici otopark yeri olarak ilan etmek ve bunların sahiplerine veya üçüncü şahıslara işletilmesi için izin vermek, izin verilen otoparklar ile karayolu üzerindeki diğer park yerlerinde (Değişik ibare: RG-25/4/2014-28982) engelliler için işaretlerle belirlenmiş bölümler ayrılmasını sağlamakla,

d) Karayolu taşımacılığına ait mevzuat hükümleri saklı kalmak üzere, trafik düzeni ve güvenliği yönünden belediye sınırları içinde ticari amaçla çalıştırılacak yolcu ve yük taşıtları ile motorsuz taşıtların çalışma şekil ve şartları ile bu taşıtların teknik özelliklerini tespit etmek, çalıştırılabileceği yerler ile güzergâhlarını tespit etmek ve sayılarını belirlemek, bunlara izin ve çalışma ruhsatı vermekle,

e) Büyükşehir belediyesinin sınırları içinde, ulaşım, toplu taşıma ve trafik mevzuatının büyükşehir belediyesine verdiği yetki doğrultusunda uygulamaya yönelik yönlendirici karar almak ve görüş oluşturmakla,

f) İlçe (Ek ibare: RG-25/4/2014-28982) belediyelerince (Mülga ibare: RG-25/4/2014-28982) (...) düzenlenen yol ve kavşaklar ile büyükşehir belediyesince yapılan sinyalizasyon sistemlerinde aksaklık tespit edildiği takdirde uyarıda bulunmak ve düzeltilmesini sağlamakla,

g) *Büyükşehir belediyesinin sınırları içinde kalan karayollarının bir kısmının veya tamamının yoldan faydalananların bir kısmına veya tamamına kapatılmasına, park edilecek yerler ile zaman ve süresinin ve araçların geliş ve gidiş yollarının ve yollara konulacak trafik işaretlerinin yerlerinin belirlenmesine karar vermekle,*

ğ) *Büyükşehir belediyesi sınırları içerisinde, 13/10/1983 tarihli ve 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanununun belirlediği sınırlar içinde araçların kullanacağı şeritleri ve yol kullanım esaslarını tespit etmek ve gerekli yasakları koymak, gerekli hal ve yerlerde en çok ve en az hız limitlerini belirlemekle,*

görevli ve yetkilidir.” hükmünü ihtiva etmektedir.

1.1.4. 5378 sayılı Engelliler Hakkında Kanun ve Erişilebilirlik İzleme ve Denetleme Yönetmeliği

5378 sayılı Engelliler Hakkında Kanunun 7 nci maddesinin birinci fıkrası *“Yapılı çevrede engellilerin erişebilirliğinin sağlanması için planlama, tasarım, inşaat, imalat, ruhsatlandırma ve denetleme süreçlerinde erişilebilirlik standartlarına uygunluk sağlanır.” hükmünü,*

Geçici 2 nci maddesi *“Kamu kurum ve kuruluşlarına ait mevcut resmî yapılar, mevcut tüm yol, kaldırım, yaya geçidi, açık ve yeşil alanlar, spor alanları ve benzeri sosyal ve kültürel alt yapı alanları ile gerçek ve tüzel kişiler tarafından yapılmış ve umuma açık hizmet veren her türlü yapılar bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren sekiz yıl içinde engellilerin erişebilirliğine uygun duruma getirilir.” hükmünü,*

Geçici 3 üncü maddesinin altıncı fıkrası *“Bu Kanunun geçici 2 nci maddesi ile bu maddede belirtilen erişilebilirlik standartlarının ve yükümlülüklerinin uygulanmasının izlenmesi ve denetimi her ilde Aile ve Sosyal Politikalar, Bilim, Sanayi ve Teknoloji, İçişleri, Çevre ve Şehircilik, Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlıkları ile engelliler ile ilgili konfederasyonların temsilcilerinden oluşan komisyon tarafından yapılır. İhtiyaç halinde birden fazla komisyon kurulabilir. Denetim sonucunda ilgili belediye ve kamu kurum ve kuruluşları ile umuma açık hizmet veren her türlü yapıların ve açık alanların malikleri ile toplu taşıma araçlarının sahiplerine eksikleri tamamlaması için birinci fıkrada belirtilen sürenin bitiminden itibaren sekiz yılı geçmemek üzere ek süre verilebilir.” hükmünü ve yedinci fıkrası *“Sürenin bitiminden itibaren öngörülen yükümlülüklerini yerine getirmediği denetim komisyonlarınca tespit edilen umuma açık hizmet veren her türlü yapılar ve açık alanlar ile toplu taşıma araçlarının sahibi olan gerçek ve özel hukuk tüzel kişileri ve ikinci, üçüncü fıkralar ile beşinci fıkra kapsamında yürürlüğe konulan yönetmelikle öngörülen yükümlülüklerini yerine**

getirmediği denetim komisyonlarınca tespit edilen gerçek ve özel hukuk tüzel kişilerine Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı tarafından her bir tespit için bin Türk Lirasından beş bin Türk Lirasına kadar idari para cezası uygulanır. Bu şekilde bir yıl içinde uygulanacak idari para cezasının tutarı ellibin lirayı geçemez. İkinci ve üçüncü fıkrada öngörülen yükümlülüklerini veya geçici 2 ve 3 üncü maddelerde belirtilen sürelerin bitiminden itibaren öngörülen yükümlülüklerini yerine getirmediği denetim komisyonlarınca tespit edilen büyükşehir belediyeleri, belediyeler ve diğer kamu kurum ve kuruluşlarına Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı tarafından her bir tespit için beşbin Türk Lirasından yirmibeşbin Türk Lirasına kadar idari para cezası uygulanır. Bu şekilde bir yıl içinde uygulanacak idari para cezasının tutarı beşyüz bin lirayı geçemez ...” hükmünü içermektedir.

Erişilebilirlik İzleme ve Denetleme Yönetmeliği'nin “Komisyonun görev ve yetkileri” başlıklı 6 ncı maddesi “(1) Komisyonun görev ve yetkileri şunlardır: a) İzleme ve denetleme programını hazırlamak.

b) Kamu kurum ve kuruluşlarına ait mevcut resmî yapı, yol, kaldırım, yaya geçidi, açık ve yeşil alanlar, spor alanları ve benzeri sosyal ve kültürel alt yapı alanları ile gerçek ve tüzel kişiler tarafından yapılmış ve umuma açık hizmet veren her türlü yapılar ile büyükşehir belediyeleri ve belediyeler, şehir içinde kendilerince sunulan ya da denetimlerinde olan toplu taşıma hizmetlerini izleme ve denetleme formlarına göre izlemek, denetlemek ve rapor hazırlamak.

c) Gerekli görülen hallerde teknik değerlendirme ekibi kurmak ve ön değerlendirme yapmak üzere görevlendirmek.

ç) Bu fıkranın (b) bendi kapsamında yapılan izleme ve denetleme sonucu eksiklik bulunmaması halinde erişilebilirlik belgesi düzenlemek.

d) Bu fıkranın (b) bendi kapsamında yapılan izleme ve denetleme sonucu idari para cezası uygulanan yerlerin izleme ve denetlemesini tekrar yapmak.” hükmünü amirdir.

Ayrıca, Erişilebilirlik İzleme ve Denetleme Sistemi, 5378 sayılı Engelliler Hakkında Kanunun Geçici 2 ve 3 üncü maddelerine göre erişilebilir hale getirilmesi zorunlu olan umuma açık hizmet veren her türlü yapılar ve açık alanlar ile toplu taşıma araçlarında gerekli uygulamaların yapılıp yapılmadığının komisyonlar aracılığıyla izlenmesi ve denetiminin yapılmasını amaçlamaktadır. Söz konusu Kanunun Geçici 3 üncü maddesine istinaden Engelli ve Yaşlı Hizmetleri Genel Müdürlüğü tarafından 20.07.2013 tarihinde yayımlanan Erişilebilirlik İzleme ve Denetleme Yönetmeliği ile illerde valilikler bünyesinde Erişilebilirlik

İzleme ve Denetleme Komisyonları kurulmuştur ve denetlemelerine devam etmektedir. Komisyonlarda Aile ve Sosyal Hizmetler, İçişleri, Çevre ve Şehircilik ve İklim Değişikliği, Sanayi ve Teknoloji ile Ulaştırma ve Altyapı Bakanlıkları, ayrıca engellilerle ilgili konfederasyon temsilcileri görev yapmaktadır. Komisyon başkanı Vali veya görevlendireceği vali yardımcısıdır. Vatandaşlar tarafından komisyonlara başvuru yapılabilmektedir. Erişilebilirlik İzleme ve Denetleme Komisyonlarınca yürütülen denetimlerde, Erişilebilirlik İzleme ve Denetleme formlarına uygun olduğu tespit edilen bina, açık alan ve toplu taşıma aracı için “Erişilebilirlik Belgesi” düzenlenmektedir.

Erişilebilirlik İzleme ve Denetleme Komisyonları tarafından denetimlerde kullanılan Erişilebilirlik İzleme ve Denetleme Formları, 2020/3 sayılı Genelge eki olarak yayımlanmıştır.

1.1.5. 3194 sayılı İmar Kanunu ve Planlı Alanlar İmar Yönetmeliği

3194 sayılı İmar Kanununun 5 inci maddesinin on ikinci fıkrası “*İlgili idare; belediye ve mücavir alan sınırları içinde belediye, dışında valiliktir.*” hükmünü,

Ek 1 inci maddesi “*Fiziksel çevrenin engelliler için ulaşılabilir ve yaşanılabilir kılınması için, imar planları ile kentsel, sosyal, teknik altyapı alanlarında ve yapılarda, Türk Standartları Enstitüsünün ilgili standardına uyulması zorunludur.*” hükmünü içermektedir.

Planlı Alanlar İmar Yönetmeliği’nin 26 ncı maddesinde “*(1) İdareler; tasarrufu altındaki yol, meydan, otopark, park, yaya bölgesi, kaldırım gibi yerler ile bunlar üzerindeki kamu hizmetlerinin yürütülebilmesi için, TSE standartlarına ve ilgili mevzuatına göre;*

a) *Bisiklet yolu, otopark, yönlendirme, sinyalizasyon, aydınlatma ve ağaçlandırma uygulamalarıyla ve kent mobilyalarıyla beraber kaldırım ve kavşak düzenlemelerini yapmak veya yaptırmakla,*

b) *Reklam ve bilgilendirme levha ile pano düzenlemelerini yapmak veya yaptırmakla,*

c) *Topluma açık yerlerde ihtiyaçların karşılanması amacıyla; büfe, mescit, para çekme makinesi, telefon kulübesi, tuvalet, çeşme ve benzeri tesislerin kurulmasına ilişkin iş ve işlemleri yürütmekle,*

ç) *Belirli bir süre için düzenlenen sosyal ve kültürel etkinlikler için geçici olarak ihtiyaç duyulan altyapıyı ve geçici olarak talep edilen hafif ve sökülüp takılır malzemedden yapılan fuar, sergi, sahne ve çadır gibi üstyapının kurulması ve kaldırılması için gereken izinlerin verilmesine ilişkin iş ve işlemleri yürütmekle ve güvenlik tedbirlerinin alınmasını sağlamakla, yükümlüdür.*

(2) Birinci fıkrada belirtilenlerin ve her türlü altyapının yapımı ve kullanımı ile bakım ve onarımı sırasında yaya sirkülasyonunun engellenmemesi, engellilerin erişiminin, can ve mal güvenliğinin sağlanması zorunludur.

(3) Bu madde kapsamında yürütülen çalışmalarda tescilli ve tarihi yapılar ile doğal dokunun korunması esas alınır.” hükmü yer almaktadır.

1.1.6. Bisiklet Yolları Yönetmeliği

Bisiklet Yolları Yönetmeliği'nin 3 üncü maddesi

“ ...

ğ) Bisiklet şeridi: Yol seviyesinde bisiklet kullanımı için özel olarak belirlenmiş ve yer işaretlemesi ile ayrılmış bisiklet yolunu,

h) Bisiklet yolu: Bisiklet sürüşüne ayrılan ve türleri bu Yönetmeliğin üçüncü bölümünde açıklanan, taşıt yolu ve yaya alanları ile kesişim noktaları hariç motorlu araç ve yaya trafiğine kapalı yolu,

...

ü) TS 7249: Türk Standardları Enstitüsü tarafından yayımlanan Şehiriçi Yollar Boyutlandırma ve Tasarım Esasları standardını,

v) TS 9826: Türk Standardları Enstitüsü tarafından yayımlanan Şehiriçi Yollar-Bisiklet Yolları standardını,

y) TS 10839: Türk Standardları Enstitüsü tarafından yayımlanan Şehiriçi Yollar-Kavşaklarda Bisiklet Yolu Geçişleri Tasarım Kuralları standardını,

z) TS 11782: Türk Standardları Enstitüsü tarafından yayımlanan Şehiriçi Yollar-Bisiklet Park Tesisleri Tasarım Kuralları standardını,

...” hükmünü amirdir.

2. İncinebilir Yol Kullanıcısı

Karayolu Trafik Güvenliği Strateji Belgesi (2021-2030)'nin “Trafik Güvenliğinin Sağlanması Amacıyla Alınacak Tedbirler ve Yapılacak Çalışmaları” kapsayan 7 nci Bölümünün “A. Öncelikli Alanlar/2. İncinebilir Yol Kullanıcılarının Korunması” alt başlığında “yol kullanıcı grupları arasında diğerlerine göre daha korumasız ve hassas bir yapı gösterenler trafik güvenliği çalışmalarında “Vulnerable Road Users (VRU)” olarak

adlandırılmaktadır. Bu yol kullanıcılarının bir kısmı karayolunu kullanma biçiminin herhangi bir trafik kazasının meydana gelmesi durumunda kendilerine daha fazla zarar vermesi (yaya ve bisikletliler gibi), bazıları bedeni yapıları nedeniyle trafik kurallarına diğerlerine oranla daha zor uyum gösterebilmeleri (çocuklar, engelliler ve yaşlılar gibi), bazıları ise trafik kazalarında oransal olarak diğer yol kullanıcılarına kıyasla daha fazla can kaybı riski taşımaları (motosikletliler, bisikletliler gibi) nedeniyle **incinebilir yol kullanıcıları** olarak adlandırılmaktadır.” denilmektedir.

3. Karayolu Trafik Güvenliği Kapsamında İncinebilir Yol Kullanıcılarına Yönelik Düzenlemeler

3.1. Yaya Kaldırımı

Karayolları Trafik Yönetmeliğinde yaya kaldırımı “Karayolunun, taşıt yolu kenarı ile gerçek veya tüzel kişilere ait mülkler arasında kalan ve yalnız yayaların kullanımına ayrılmış olan kısımdır.” şeklinde ifade edilmiştir.

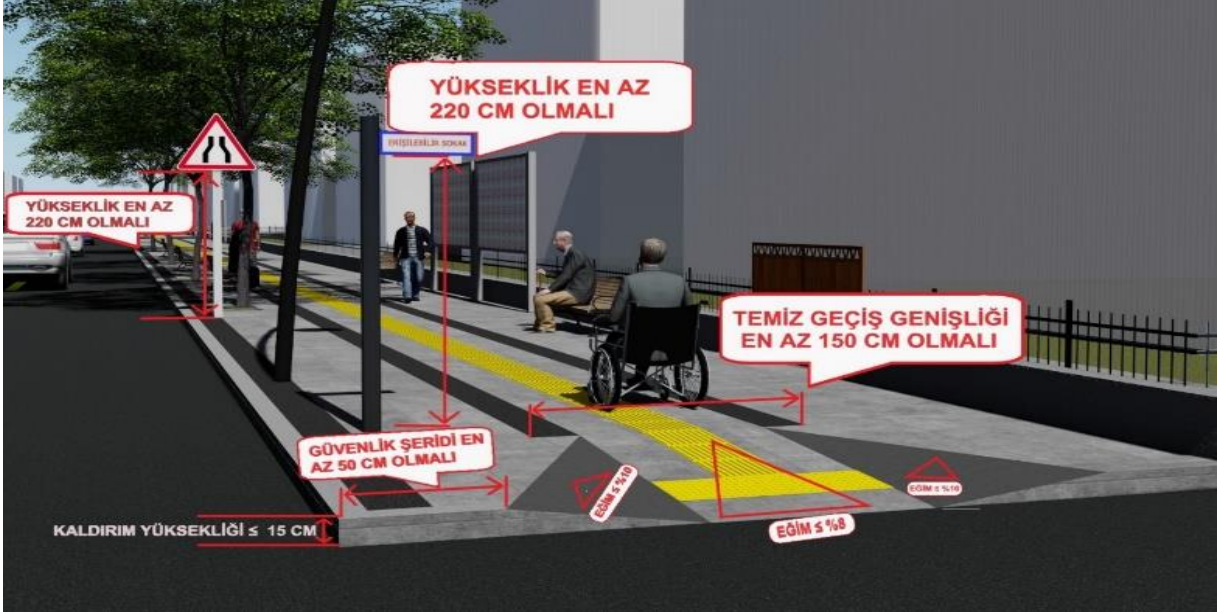
TS 12576 “Şehir İçi Yollar-Kaldırım ve Yaya Geçitlerinde Ulaşılabilirlik İçin Yapısal Önlemler ve İşaretlemelerin Tasarım Kuralları Standardı”nın 3. Terimler ve Tarifleri başlıklı 3 üncü bölümünün 3.13 ve 3.14’ te “yaya yolu ve yaya kaldırımı”na ilişkin tanımlar mevcuttur.

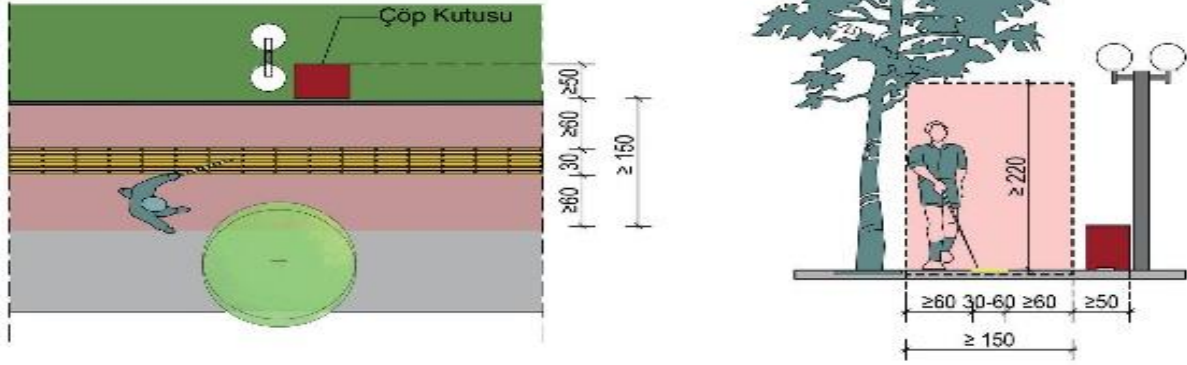
Resim 1: Yaya Kaldırımı, Kaynak: Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı Engelli ve Yaşlı Hizmetleri Genel Müdürlüğü 2013 Yılı Ulaşılabilirlik Destek Projesi (UDEP)

Resim 2: Yaya Kaldırımı, Kaynak: Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı Erişilebilirlik Kılavuzu (https://www.aile.gov.tr/media/65613/erisilebilirlik_kilavuzu_2021.pdf)

Resim 3: Yaya Kaldırımı, Kaynak: Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı Engelli ve Yaşlı Hizmetleri Genel Müdürlüğü Erişilebilirlik Dairesi Başkanlığı Arşivi

Resim 4: Yaya Kaldırımı, Kaynak: Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı Erişilebilirlik Kılavuzu (https://www.aile.gov.tr/media/65613/erisilebilirlik_kilavuzu_2021.pdf)

3.2. Banket

Karayolları Trafik Yönetmeliğine göre banket; “Yaya yolu ayrılmamış karayolunda, taşıt yolu kenarı ile şev başı veya hendek iç üst kenarı arasında kalan ve olağan olarak yayaların ve hayvanların kullanacağı, zorunlu hallerde de araçların faydalanabileceği kısımdır.” şeklinde,

Karayolu Trafik İşaretleme Standartlarında ise “Yaya yolu ayrılmamış karayolunda, taşıt yolu kenarı ile şev başı veya hendek iç üst kenarı arasında kalan veya olağan olarak yayaların ve hayvanların kullanacağı, zorunlu hallerde de araçların faydalanabileceği kısımdır.” şeklinde tanımlanmıştır.

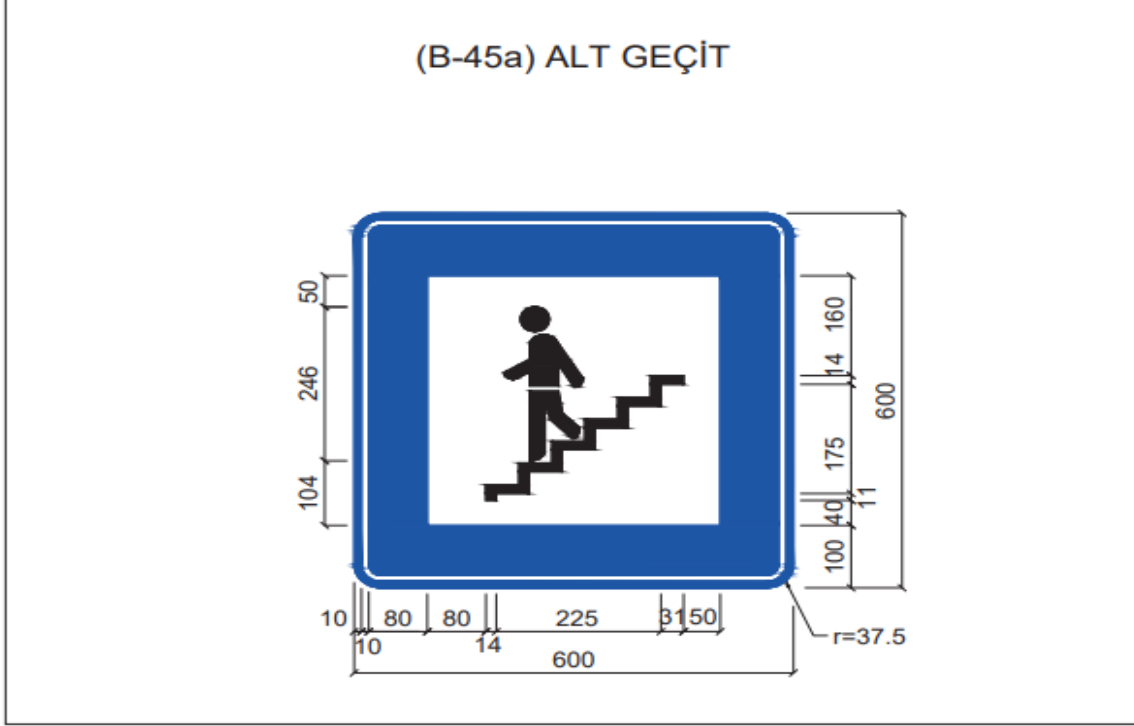
Resim 5: Banket, Kaynak: <https://www.nedir.org/soru/yaya-kaldirimi-ile-banketi-tanimlayarak-aralarindaki-farki-acikla>

Resim 6: Banket, Kaynak: <https://www.aykutozdemir.com.tr/insaat/banket-nedir-ne-anlama-gelir.html>

3.3. Alt Geçit

TS 12576 “Şehir İçi Yollar-Kaldırım ve Yaya Geçitlerinde Ulaşılabilirlik İçin Yapısal Önlemler ve İşaretlemelerin Tasarım Kuralları Standardı” nın “Kurallar” başlıklı 5 inci bölümünün 5.4.2’ de standardı belirlenmiştir.

Şekil 1: Alt Geçit, Kaynak: Karayolu Trafik İşaretleme Standartları 2 (B GRUBU) Trafik Bilgi İşaretleri (B-45a) Alt Geçit

3.4. Üst Geçit

TS 12576 “Şehir İçi Yollar-Kaldırım ve Yaya Geçitlerinde Ulaşılabilirlik İçin Yapısal Önlemler ve İşaretlemelerin Tasarım Kuralları Standardı” nın “Kurallar” başlıklı 5 inci bölümünün 5.4.2’ de standardı belirlenmiştir.

Resim 7: Üst Geçit, Kaynak: Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı Engelli ve Yaşlı Hizmetleri Genel Müdürlüğü Erişilebilirlik Dairesi Başkanlığı Arşivi

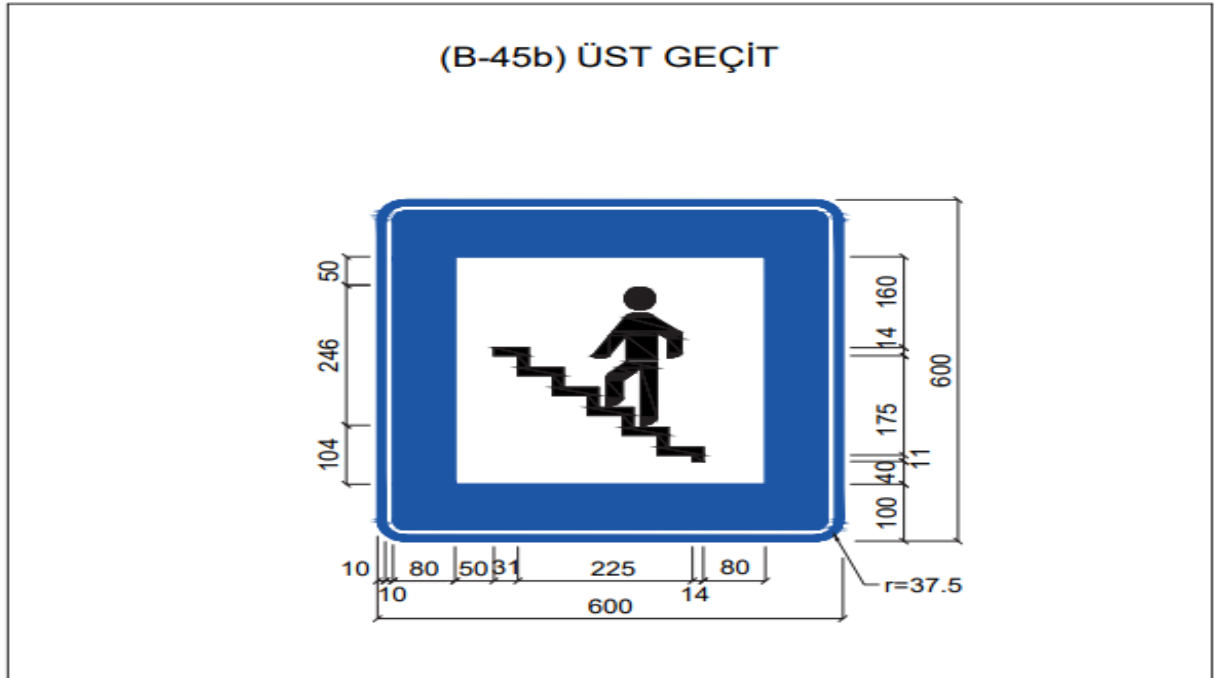
Resim 8: Üst Geçit, Kaynak: Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı Engelli ve Yaşlı Hizmetleri Genel Müdürlüğü Erişilebilirlik Dairesi Başkanlığı Arşivi

Resim 9: Üst Geçit, Kaynak: Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı Engelli ve Yaşlı Hizmetleri Genel Müdürlüğü Erişilebilirlik Dairesi Başkanlığı Arşivi

Resim 10: Üst Geçit, Kaynak: Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı Engelli ve Yaşlı Hizmetleri Genel Müdürlüğü Erişilebilirlik Dairesi Başkanlığı Arşivi

Şekil 2 Üst Geçit, Kaynak: Karayolu Trafik İşaretleme Standartları 2 (B GRUBU) Trafik Bilgi İşaretleri (B-45b) Üst Geçit

3.5. Yaya Geçidi

Karayolları Trafik Yönetmeliğine göre “*Taşıt yolunda, yayaların güvenli geçebilmelerini sağlamak üzere, trafik işaretleri ile belirlenmiş alandır.*” şeklinde,

Karayolu Trafik İşaretleme Standartlarında “*Taşıt yolunda, yayaların güvenli geçebilmelerini sağlamak üzere, trafik işaretleri ile belirlenmiş alandır.*” şeklinde tanımlanmıştır.

TS 12576 “*Şehir İçi Yollar-Kaldırım ve Yaya Geçitlerinde Ulaşılabilirlik İçin Yapısal Önlemler ve İşaretleme Tasarım Kuralları Standardı*” nın “Kurallar” başlıklı 5 inci bölümünün 5.4’ te yaya geçidi standardı belirlenmiştir.

Resim 11: Yaya Geçidi, Kaynak: Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı Erişilebilirlik Animasyonu (<https://www.youtube.com/watch?v=zmEgFz4-mEI>)

Resim 12: Yaya Geçidi, Kaynak: <https://www.erkatrafik.com/yaya-gecitleri-ve-ikaz-uygulamalari>

Resim 13: Yaya Geçidinde Üç Yöne Eğimli Rampa, Kaynak: Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı Erişilebilirlik Kılavuzu (https://www.aile.gov.tr/media/65613/erisilebilirlik_kilavuzu_2021.pdf)

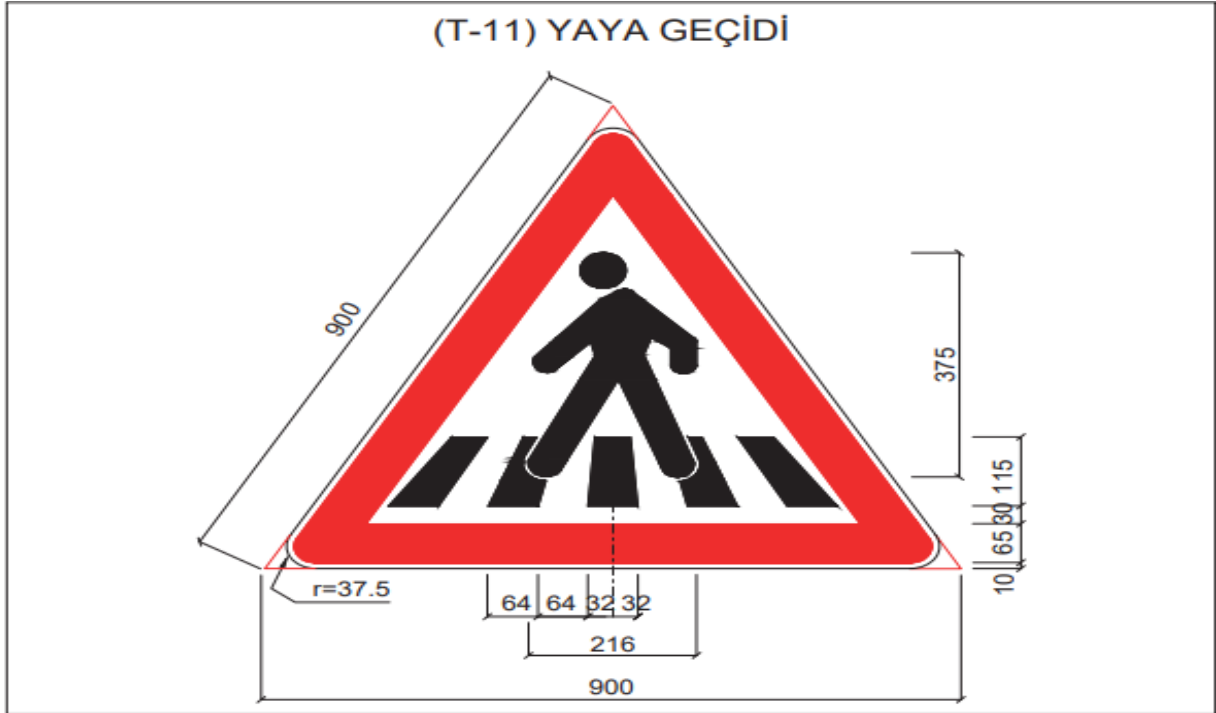
Resim 14: Yaya Geçidi, Kaynak: EGM

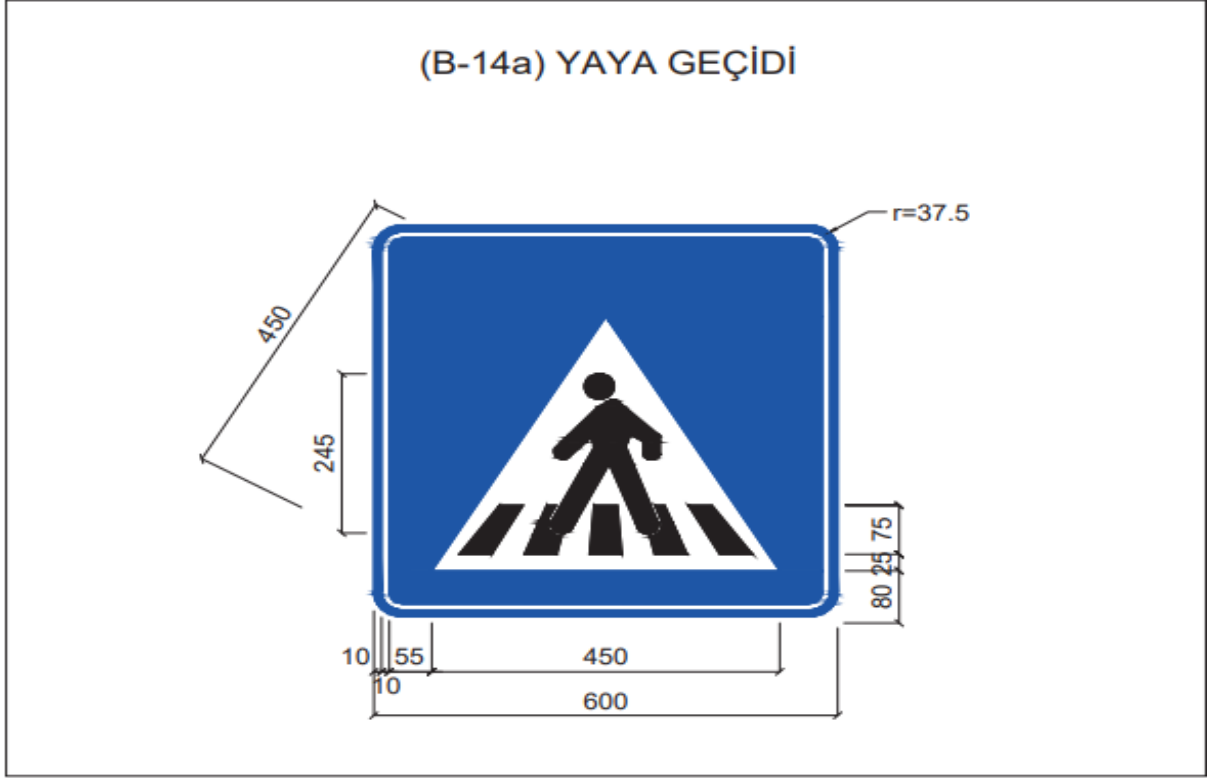
Resim 15: Yaya Geçidi, Kaynak: EGM

Resim 16: Yaya Geçidi, Kaynak: EGM

Şekil 3 Yaya Geçidi, Kaynak: Karayolu Trafik İşaretleme Standartları 2 (T GRUBU) Tehlike Uyarı İşaretleri (T-11) Yaya Geçidi

Şekil 4: Yaya Geçidi, Kaynak: Karayolu Trafik İşaretleme Standartları 2 (B GRUBU) Trafik Bilgi İşaretleri (B-14a) Yaya Geçidi

3.6. Okul Geçidi

Karayolları Trafik Yönetmeliğine göre “Genel olarak okul öncesi, ilköğretim ve orta dereceli okulların çevresinde özellikle öğrencilerin geçmesi için taşıt yolundan ayrılmış ve bir trafik işareti ile belirlenmiş alandır.” şeklinde,

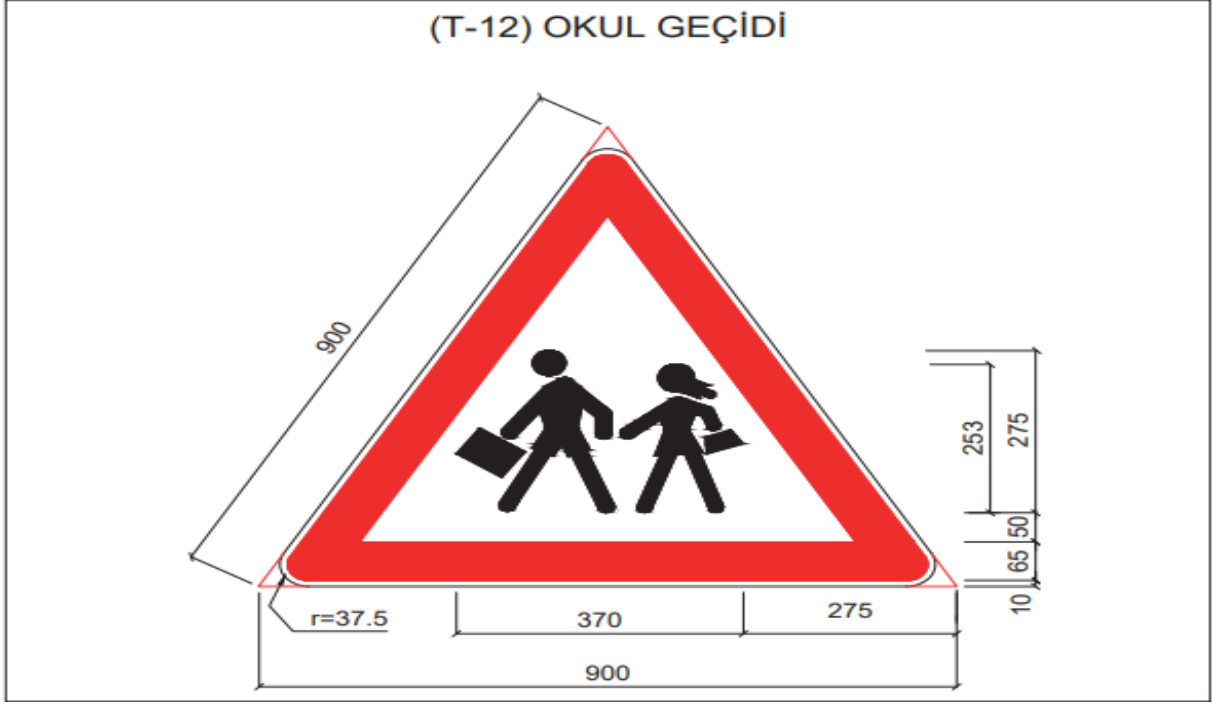
Karayolu Trafik İşaretleme Standartlarında “Genel olarak okul öncesi, ilköğretim ve orta dereceli okulların çevresinde özellikle öğrencilerin geçmesi için taşıt yolunda ayrılmış ve bir trafik işareti ile belirlenmiş alandır.” şeklinde tanımlanmıştır.

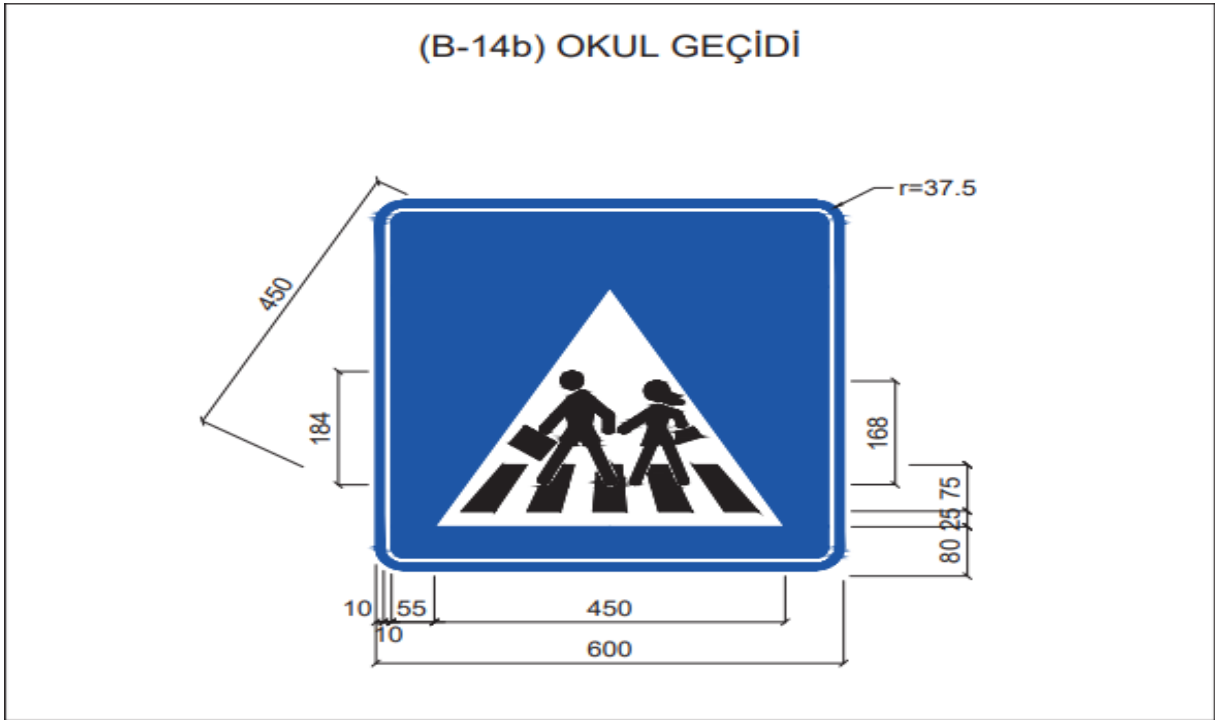
Resim17: Okul Geçidi, Kaynak: EGM

Resim 18: Okul Geçidi, Kaynak: EGM

Şekil 5: Okul Geçidi, Kaynak: Karayolu Trafik İşaretleme Standartları 2 (T GRUBU) Tehlike Uyarı İşaretleme (T-12) Okul Geçidi

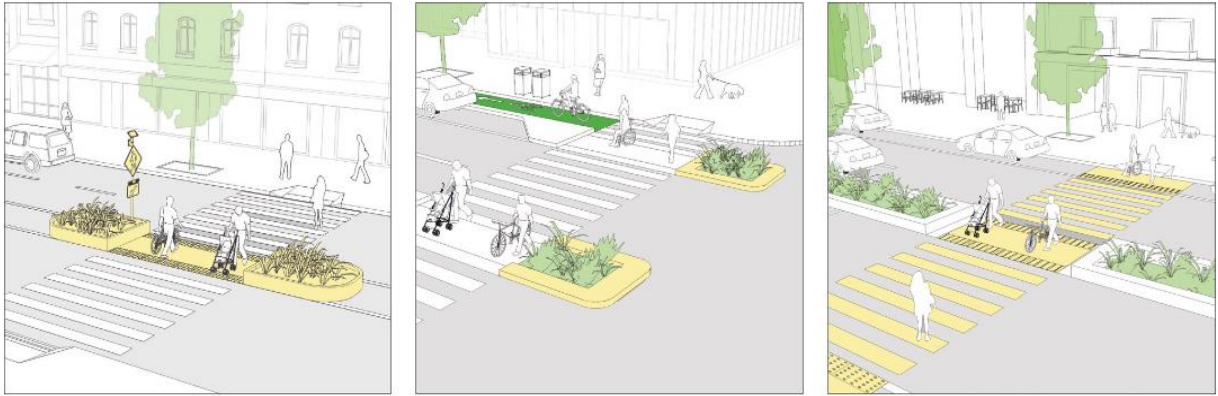
Şekil 6: Okul Geçidi, Kaynak: Karayolu Trafik İşaretleme Standartları 2 (B GRUBU) Trafik Bilgi İşaretleme (B-14b) Okul Geçidi

3.7. Kavşak Adalı veya Refüjlü Yaya Geçitleri

TS 12576 “Şehir İçi Yollar-Kaldırım ve Yaya Geçitlerinde Ulaşılabilirlik İçin Yapısal Önlemler ve İşaretlemelerin Tasarım Kuralları Standardı” nın “Kurallar” başlıklı 5 inci bölümünün 5.4.12.1.2 ‘de standardı belirlenmiştir.

Resim 19: Kavşak Adalı veya Refüjlü Yaya Geçidi, Kaynak:<https://www.drivingtests.co.nz/roadcode-questions/car/core/when-coming-to-a-pedestrian-crossing-wit/>

Şekil 7: Kavşak Adalı veya Refüjlü Yaya Geçidi, Kaynak:<https://globaldesigningcities.org/publication/global-street-design-guide/designing-streets-people/designing-for-pedestrians/pedestrian-refuges/>

TSE Standartlar

TS NO	STANDARDIN ADI
TS 7635	Şehir içi yollar -Yaya geçitleri seçim esasları
TS 7636	Şehir içi yollar – Zebra yaya geçitleri
TS 7768	Şehir içi yollar – Pelikan yaya geçitleri – yapım ve işleyiş kuralları
TS 7937	Şehir içi yolları – Yaya kaldırımı boyutlandırma ve yapım esasları
TS 8022	Şehir içi yollar – Yaya alt geçitleri
TS 8443	Şehir içi yollar – Yol altyapısı
TS 7249	Şehir içi yolları – Boyutlandırma ve tasarım esasları
TS 9826	Şehir içi yollar – Bisiklet yolları
TS 10839	Şehir içi yollar - Kavşaklarda bisiklet yolu geçişleri tasarım kuralları
TS 11782	Şehir içi yollar - Bisiklet park tesisleri tasarım kuralları
TS 12576	Şehir içi yollar – Kaldırım veya yaya geçitlerinde ulaşılabilirlik için yapısal önlemler ve işaretlemelerin tasarım kuralları
TS 12174	Şehir İçi Yollar-Yaya Yolu ve Yaya Bölgeleri Tasarım Kuralları Standardı
TS 12716	Şehir içi yollar – Yaya Kaldırımlarındaki Koruyucu Engeller İçin Tasarım kuralları
TS 13536	TS ISO 23599’un Uygulanmasına Yönelik Tamamlayıcı Standard
TS ISO 23599	Görme özürlü veya az görenler için yardımcı mamuller - Hissedilebilir yürüme yüzeyi işaretleri
TS ISO 23600	Görme ve işitme özürllüer için yardımcı mamuller - Yaya trafik ışıkları - Sesli ikazlar ve hissedilebilir yüzeyler

Kaynakça

<https://www.nedir.org/soru/yaya-kaldirimi-ile-banketi-tanimlayarak-aralarindaki-farki-acikla>

<https://www.aykutozdemir.com.tr/insaat/banket-nedir-ne-anlama-gelir.html>

<https://www.erkatrafik.com/yaya-gecitleri-ve-ikaz-uygulamaları>

<https://www.drivingtests.co.nz/roadcode-questions/car/core/when-coming-to-a-pedestrian-crossing-wit/>

<https://globaldesigningcities.org/publication/global-street-design-guide/designing-streets-people/designing-for-pedestrians/pedestrian-refuges/>

https://www.aile.gov.tr/media/65613/erisilebilirlik_kilavuzu_2021.pdf

Karayolu Trafik İşaretleme Standartları 1

Karayolu Trafik İşaretleme Standartları 2

Karayolları Genel Müdürlüğü

Emniyet Genel Müdürlüğü

Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı Engelli ve Yaşlı Hizmetleri Genel Müdürlüğü 2013 Yılı Ulaşılabilirlik Destek Projesi (UDEP)

Erişilebilirlik Kılavuzu (https://www.aile.gov.tr/media/65613/erisilebilirlik_kilavuzu_2021.pdf)

Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı Engelli ve Yaşlı Hizmetleri Genel Müdürlüğü Erişilebilirlik Dairesi Başkanlığı Arşivi

Erişilebilirlik Kılavuzu (https://www.aile.gov.tr/media/65613/erisilebilirlik_kilavuzu_2021.pdf)

Erişilebilirlik Animasyonu (<https://www.youtube.com/watch?v=zmEgFz4-mEI>)

Kısaltmalar

EGM: Emniyet Genel Müdürlüğü

KGM: Karayolları Genel Müdürlüğü

TSE: Türk Standartları Enstitüsü